CHOROBY LUSKOVIN

LUSKOVINY:

Např.:

- Hrách
- Fazol
- Bob
- Sója
- Čočka
- cizrna

Virózy

- Výrůstková mozaika hrachu

  *PEMV – *Pea enation mosaic virus*
- Žlutá mozaika hrachu, Žlutá mozaika fazolu

  *BYMV – *B***ean yellow mosaic virus**
- Virová svinutka hrachu

  *BLRV – *Bean leaf roll virus*
- Obecná mozaika fazolu

  *BCMV – *Bean common mosaic virus*

Výrůstková mozaika hrachu
Pea enation mosaic virus, PEMV

Symptomy:

***zesvětlání nervatury, protáhlé žluté skvrny, zkadeření listů**

***drobné enace na spodní straně listů**

***deformace, zbělení lusků**

- Přenos:

  *kyjatka hrachová

  *perzistence

- Škodlivost:

  *snížení výnosu až o 50%

- OCHRANA:

  *prostorová izolace

  *insekticid u semenných porostů

  *rezistence

Žlutá mozaika hrachu
Bean yellow mosaic virus, BYMV

Symptomy:

***žlutozelená mozaika listů i palistů**

***zkadeření listů**

***nad 20°C a pod 12°C symptomy maskovány**

- Přenos:

  *kyjatka hrachová

  *perzistence

  *částečně osivem

- Škodlivost:

  *snížení výnosu o 50%

  *význam klesá

- OCHRANA:

*prostorová izolace

*insekticid u semenných porostů

*rezistence

*zdravé osivo

Bakteriózy

- Bakteriální spála hrachu

  *Pseudomonas pisi
- Bakteriální gloriolová skvrnitost fazolu

  *Pseudomonas syringae pisi
- Bakteriální spála sóji

  *Pseudomonas syringae glycinae

Mykózy:

- **Antraknóza hrachu**

  Mycosphaerella pinodes

- Symptomy:

  *kořenová spála krčku, zčernání, suchá hniloba

  *kruhové skvrny, prohlubně na listech, řapících, stoncích

  *světlý střed skvrn - pyknidy

- Přenos:
  *primárně osivem
  *zbytky

- Škodlivost:
  desítky procent snížení výnosu

- OCHRANA:
  *moření osiva – thiram, mancozeb
  *5 let odstup

Antraknóza fazolu

Colletotrichum lindemuthianum

Symptomy:

*červenohnědá nervatura listů

*skvrny na listech, luscích a semenech

Přenos:

*primárně osivem

*zbytky

*konidiemi během vegetace

- Škodlivost:

  *desítky procent snížení výnosu

  *snížení kvality zrna

- OCHRANA:

  *moření osiva – thiram, mancozeb

- **Padlí hrachu**

  Erysiphe pisi

- Symptomy

  *bělavé, moučnaté povlaky nadzemních částí

  *kleisthothecia

  *žloutnutí, hnědnutí

- Přenos

  *konidiemi

  *osivem

  *zbytky

- Škodlivost

  *pro zahradní a dřeňové hrachy nižší

  *pro semenářské porosty 10-20%

- OCHRANA:

  *moření osiva – thiram, mancozeb

  *aplikace fungicidů na list

Plíseň hrachu

Peronospora pisi

- Symptomy:

  *nadzemní části

  *žlutohnědé skvrny, na spodní straně povlak mycelia

  *skvrny postupně splývají

  *žloutnutí, hnědnutí

- Přenos:

  *půdou

  *osivem

  *zbytky

- Škodlivost:

  *pro zahradní a dřeňové hrachy nižší

  *pro semenářské porosty až 30%

- OCHRANA:

  *moření osiva – thiram, mancozeb

  *aplikace fungicidů na list

Kořenové hniloby, spála a vadnutí

Fusarium spp., Rhizoctonia solani, Pythium spp., Phoma spp.

- Symptomy:

  *široké spektrum, polyetiologická choroba

  *padání klíčních rostlin

  *žloutnutí spodních listů a celé rostliny

  *vadnutí, úhyn rostliny

- Přenos:

  *primárně konidiemi

  *saproparazité – v půdě, na rostlinných zbytcích

  *časté deště, vyšší teploty

- Škodlivost:

  *snížení výnosu o 5-35%

  *kvalita, toxiny

- OCHRANA:

  *zdravé osivo

  *vyrovnaná výživa

  *zabránit predispozici

  *fungicidy – mancozeb, thiram - moření